

STRATEGIA ROZWOJU GDAŃSKA 2030 PLUS PODSUMOWANIE 2. WARSZTATU Z MIESZKAŃCAMI

Miejsce: Gdańsk Wrzeszcz, Szkoła Podstawowa nr 45, ul. Matki Polki 3A, Gdańsk

Data: 17/09/13	Godzina: 17:00 - 19:15	Moderator: Piotr Wołkowiński
Liczba uczestników: 25	W tym: Kobiet: 12 Mężczyzn: 13	

PRZEBIEG SPOTKANIA

Założenia do dokumentu Strategii Rozwoju Gdańska 2030 Plus powstają we współpracy z różnorodnymi środowiskami opiniotwórczymi, w tym przede wszystkim z **mieszkańcami** - ekspertami w dziedzinach życia dnia codziennego. Spotkanie we **Wrzeszczu** było drugim w cyklu spotkań z mieszkańcami i radnymi jednostek pomocniczych.

Warsztaty składały się z dwóch części. W części wstępnej, uczestnicy spotkania wspólnie określali najważniejsze bolączki i potrzeby swojej dzielnicy, jak i całego miasta. Następnie w podgrupach dyskutowali o sposobach, w jakie powinien zostać zmieniony obecny stan rzeczy poprzez wskazanie zagadnień inspirowanych do refleksji nad pożądanymi kierunkami zmian warunków funkcjonowania miasta w następujących obszarach: *Miasto edukacji, Miasto kultury, Nowoczesne miasto informacji, Miasto bezpieczne, Mieszkalnictwo, Miasto łatwej mobilności, Współdziałanie na rzecz Gdańska, Miasto o wysokiej jakości życia, Miasto portowe i innowacji technologicznych, Miasto zdrowych ludzi, Miasto dobry start w życie.*

Niniejsze podsumowanie zawiera refleksje dotyczące wizji mieszkańców oraz ich oczekiwania wobec Gdańska w 2030 roku. Wszystkie zebrane kwestie i przedstawione komentarze odzwierciedlają postrzeganie miasta z perspektywy mieszkańców, którzy uczestniczyli w warsztatach.

KWESTIE BIEŻĄCE ZGŁOSZONE PRZEZ MIESZKAŃCÓW W PIERWSZEJ CZĘŚCI SPOTKANIA

Słowo/pojęcie	Komentarz
Strategia miasta	Czy istnieje podsumowanie realizacji poprzedniej strategii?
Strategia - ukierunkowanie	Przywołanie przykładu Karty Lipskiej, jako wzorcowego instrumentu służącego planowaniu zrównoważonego rozwoju miasta.
Co wyróżnia Gdańsk?	Wyjątkowość miasta ze względu na położenie, uwarunkowania historyczne; potrzeba konsekwencji w realizacji kierunków jego rozwoju; zwrócenie uwagi na codzienne bolączki i niedogodności dotyczące mieszkańców.
Dzisiejsze decyzje wpływają na przyszłość	Na dzień dzisiejszy, w procesach urbanistycznych nie ma możliwości uchylecia się od wydanych decyzji, które w przyszłości przyniosą skutki.
Stan dzisiejszy będzie nas ograniczał?	W kontekście strategii istnieje konieczność wyeliminowania myślenia ograniczonego do teraźniejszości. Konceptyjne, twórcze wizje mogą znaleźć swoje odzwierciedlenie w przyszłych projektach, jak np. w dziedzinie ICT.
Co jest do osiągnięcia?	Położenie szczególnego nacisku na wysoki standard oferty edukacyjnej, co zaowocuje w 2030 r. intensywnym rozwojem miasta i regionu, dzięki doskonale wykształconej kadrze specjalistycznej.
Kto tu jeszcze zostanie?	Konieczność poprawy jakości życia, podniesienia jego standardów, a pośrednio - zminimalizowanie tendencji do emigracji zarobkowej.
Praca	Obawa związana z tworzeniem, utrzymaniem i rozwojem miejsc pracy.
Struktura wiekowa	Wpływ niżu demograficznego i tendencji migracyjnych na pokoleniowość Gdańska.
Komunikacja z Miastem	Usprawnienie skutecznej komunikacji w relacji Miasto-Mieszkańcy; włączenie mieszkańców w proces decyzyjny.
Miejsca pracy	Zbyt wysoka stopa bezrobocia.

KWESTIE STRATEGICZNE

PORUSZANE ZAGADNIENIA	SYNTEZA WYPOWIEDZI MIESZKAŃCÓW
MIASTO KULTURY	
1. Trójmiasto kultury	- konieczność wypracowania modeli współpracy, mających na celu sprawne organizowanie imprez kulturalnych (eliminacja konkurencji pomiędzy Gdańskiem a Gdynią).
2. Uwarunkowania działań kulturalnych	- dialog instytucji kultury i sztuki oraz artystów ze społeczeństwem, administracją, biznesem, który pozwoli na: - szerszy dostęp do kultury, włącznie z udziałem osób wykluczonych z różnych przyczyn; - rozwój kultury miejskiej; - animację społeczno-kulturalną dzielnic i ich mieszkańców; - organizowanie i promocję wydarzeń kulturalnych w przestrzeniach publicznych, np. festiwali; interdyscyplinarność organizowanych eventów; - kultura jako element procesu rewitalizacji.
3. Koszty	- nie można oszczędzać na rozwoju kultury, ale jednocześnie należy

	weryfikować wydatki na ten cel.
MIASTO EDUKACJI	
1. Organizacja edukacji	- edukacja nastawiona na rozwijanie pasji, a nie tylko na przekazywanie wiedzy; - małe szkoły (niezbyt liczne klasy) z dobrym zapleczem dydaktycznym; - atrakcyjny program zajęć pozalekcyjnych; - wysoka jakość edukacji dostosowana do potrzeb rynku pracy.
2. Uczelnie i uniwersytety	- konieczność ewaluacji gdańskich uczelni wyższych; podnoszenie standardów nauczania i uzyskiwanie dobrych wyników dydaktycznych pozwoli na zwiększenie konkurencyjności uczelni oraz kompetencji ich absolwentów. Należy też tworzyć nowe miejsca pracy na uniwersytetach, dając absolwentom szanse rozwoju naukowego; - przygotowanie i wdrożenie programu wspierającego absolwentów w znalezieniu swojej pierwszej pracy.
3. Żłobki i przedszkola	- sugestia zwolnienia z opłat za żłobki i przedszkola dla dzieci osób mieszkających i pracujących w Gdańsku.
4. Inne	- placówki edukacyjne muszą zwiększyć naciski na uwolnienie się od dyskryminacji ze względu na płeć, wyznanie, poglądy czy status materialny. Sugestia powrotu do systemu regionalizacji, co ograniczy odległość od miejsca zamieszkania do miejsca nauki (przy założeniu wyrównania poziomu oferty zgodnie z najlepszymi standardami edukacyjnymi i dydaktycznymi w szkołach).
MIASTO ZDROWYCH LUDZI	
1. Zdrowie przez sport	- edukacja i propagowanie postaw prozdrowotnych, prowadzące do: • aktywności fizycznej od dzieciństwa do późnej starości; • promowania mobilności aktywnej (rower, spacer, hulajnoga, itp.); • rozpowszechniania zajęć tai chi dla wszystkich; • kontynuacji rozbudowy sieci ścieżek rowerowych.
2. Służba zdrowia	- rozwój usług medycznych dla osób w różnym wieku, ułatwienie (poprzez zmianę systemu) dostępu do służby zdrowia, wyeliminowanie kolejek do lekarzy specjalistów; zwiększenie nacisków na profilaktykę prozdrowotną poprzez stworzenie systemu przypominania mieszkańcom Gdańska o terminach badań okresowych (np. pocztą elektroniczną w odniesieniu do osób korzystających z rejestracji internetowej, co znacznie obniży koszty związane z wysyłaniem standardowych zawiadomień).
3. Zagospodarowanie miasta	- konieczność pielęgnacji i rewitalizacji posiadanych zasobów: parków, plaż, placów zabaw, Lasów Oliwskich, Pasa Nadmorskiego.
4. Ochrona środowiska - ekologia	- stworzenie procedur i instrumentów prawnych ograniczających do minimum możliwość zanieczyszczania wód i powietrza; - inwestycje i rozbudowa sieci ścieżek rowerowych, ograniczenie ruchu kołowego, a co za tym idzie - ograniczenie emisji dwutlenku węgla.
5. Inne	- restauracje oferujące zdrową żywność; - zrównoważony transport - dalszy intensywny rozwój komunikacji miejskiej; - kontrola gospodarki odpadami.
MIASTO ŁATWEJ MOBILNOŚCI	
1. Hasło	„Miasto małych odległości”.
2. Zagospodarowanie miasta	- zmodyfikowanie schematów planowania miasta koncentrującego się na zwiększeniu przepustowości ulic. Konieczność zmiany priorytetów w tej kwestii, z zachowaniem gradacji: pieszy, rower, transport publiczny, samochód.
3. Transport publiczny	- konieczność zwiększenia nakładów na transport publiczny, nowy tabor kosztem budowy nowych dróg, dużych parkingów naziemnych itp.; - zagęszczenie siatki połączeń transportu publicznego; - budowa nowych tras i połączeń Szybkiej Kolei Miejskiej; - sugestia obniżenia kosztów poruszania się komunikacją miejską ponoszonych przez mieszkańców, albo zupełne uwolnienie ich od opłat.
4. Transport samochodowy	- konieczność rozbudowy systemu <i>park & ride</i> , poprzez skumulowanie miejsc parkingowych w rejonach punktów przesiadkowych komunikacji miejskiej; - sugestia wytyczenia, wzorem Kopenhagi, stref wolnych od ruchu; - ograniczenie ruchu samochodowego w strefach o gęstej zabudowie.
5. Miasto dla pieszych i rowerzystów	- konieczność zwiększenia udziału komunikacji pieszej w ruchu miejskim; - konsekwencja w budowie ścieżek rowerowych, a także dalsza rozbudowa infrastruktury rowerowej, poprzez tworzenie stojaków i parkingów rowerowych; - konieczność stworzenia miejskiego systemu wypożyczania rowerów - ogólnodostępnego, z liczbą punktów pozwalającą na swobodne poruszanie się po mieście.
6. Transport wodny	- zwiększenie nakładów na zagospodarowanie systemu dróg wodnych.
7. Inne	- otwieranie przestrzeni publicznych dla ludzi (w tym również nieogradzanie

	osiedli); - miasto według Jana Gehla - „dla ludzi, a nie dla stoni” (niska zabudowa, maksymalnie 6 pięter).
BEZPIECZNE MIASTO	
1. Zagospodarowanie miasta	- konieczność tworzenia bezpiecznych przestrzeni miejskich, poprzez zagospodarowanie terenów powszechnie uznawanych za niebezpieczne; - konieczność zwiększenia nakładów i staranności w remontach i modernizacji chodników i dróg pieszych, regularne kontrolowanie stanu ich nawierzchni; - zdecydowane ograniczenie prędkości w obszarze terenów zabudowanych; - zwiększenie dbałości o sprawnie działający system oświetlenia ulic, zwłaszcza w rejonach oddalonych od ścisłego centrum miasta.
2. Karalność	- zmiana prawa i konsekwentne egzekwowanie prawa.
3. Edukacja obywatelska	- konieczność wdrożenia programów edukacyjnych, mających na celu podniesienie świadomości społecznej dotyczącej zagrożeń związanych z szeroko pojętym problemem uzależnień.
4. Inne	- integracja społeczeństwa lokalnego poprzez zintensyfikowanie działań temu służących, takich jak: Gdańskie Dni Sąsiadów, festyny, dzielnicowe zawody sportowe, spotkania tematyczne itp.
MIASTO O WYSOKIEJ JAKOŚCI ŻYCIA	
1. Zagospodarowanie miasta - zieleń	- konieczność utrzymania w dobrej kondycji Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego, zespołu Doliny Strzyży itp.; - wyeksponowanie różnorodności gdańskich dzielnic, zwiększenie ich atrakcyjności zarówno dla mieszkańców, jak również dla turystów; - tworzenie atrakcyjnej przestrzeni spacerowej, utrzymanie w dobrym stanie Pasa Nadmorskiego i ogólnodostępnych plaż; - udogodnienia, ułatwienia komunikacyjne i większa dbałość o przestrzeń dla pieszych.
2. Zagospodarowanie miasta	- zwiększenie gęstości zaludnienia, lepsze wykorzystanie przestrzeni oferowanych developerom; - dalsza rozbudowa sieci dróg rowerowych; - sugestia wyeliminowania osiedli zamkniętych jako obszarów wyalienowanych z przestrzeni miejskiej.
3. Samorząd a mieszkańiec	- konieczność rozwoju systemu konsultacji społecznych, kładzenie większego nacisku na dialog z mieszkańcami, jako współgospodarzami miasta.
4. Zdrowie	- promowanie wzorców i zachowań proekologicznych, skutkujących ograniczeniem emisji zanieczyszczeń oraz eliminacją hałasu lub obniżeniem jego poziomu do minimum.
5. Inne	- konieczność wypracowania wzorców wspólnego spędzania czasu (festyny, zawody sportowe, konkursy, Dni Sąsiadów), a także zwiększenia dostępności do kultury masowej, poprzez dofinansowania biletów oraz zapewnienie dobrze zorganizowanego transportu publicznego.
MIASTO DAJĄCE DOBRY START NA ŻYCIE	
1. Praca	- konieczność realizacji wizji miasta elastycznego i otwartego, przyjaznego przedsiębiorcom, również tym małym, a także instytucjom tworzącym nowe miejsca pracy; - sugestia zwiększenia liczby inkubatorów przedsiębiorczości (tańszych i dotowanych); - wypracowanie systemu udogodnień dla nowo powstających inkubatorów przez udostępnianie ich inicjatorom lokali (np. zagospodarowanych pustostanów).
2. Mieszkania	- zwiększenie ilości zasobów mieszkaniowych w Gdańsku, a także wypracowanie przejrzystych systemów umożliwiających większą dostępność zasobów komunalnych.
3. Kultura	- wprowadzenie ujednoliconego systemu informowania o aktualnych imprezach kulturalnych, zwiększenie i uatrakcyjnienie miejsc rekreacyjnych i sportowych; - zachęcenie do korzystania z ogólnodostępnych miejsc rekreacyjnych.
4. Zagospodarowanie miasta	- konieczność dbałości o środowisko naturalne; - zwiększenie atrakcyjności Pasa Nadmorskiego poprzez brak zgody dla inicjatyw zabudowy w tym rejonie.
5. Zdrowie	- konieczność restrukturyzacji systemu opieki zdrowotnej służącej ułatwieniu dostępu do usług medycznych.
6. Edukacja	- konieczność rozbudowy sieci przedszkoli i żłobków; gwarancja uzyskania miejsca w przedszkolu czy żłobku dla najmłodszych gdańszczan; - stworzenie programu stypendiów miejskich, promujących wyróżniające się jednostki;

	- zwiększenie nacisków na edukację społeczną i obywatelską; - wprowadzenie obowiązku edukacyjnego od 3. roku życia (obowiązkowe przedszkole).
7. III sektor	- wspieranie funkcjonowania organizacji non-profit.
8. Inne	- wspieranie rozwoju drobnej przedsiębiorczości poprzez ułatwienia proceduralne, a nie wyłącznie przez dofinansowywanie.
MIASTO PORTOWE I INNOWACJI TECHNOLOGICZNYCH	
1. Port	- nowa wizja na ożywienie przemysłu stocznioowego; - działanie na rzecz rozwoju żeglugi śródlądowej - pasażerskiej i towarowej, m.in. poprzez rozwój żeglugi na Wiśle; utrzymanie dróg wodnych Gdańska w dobrym stanie, otwarcie terminalu pasażerskiego Nowe Miasto; - rozwinięcie komunikacji promowej - nowe kierunki przemysłane i realizowane (tramwaj wodny na Hel); - konsekwencja w dotacjach i w planowaniu frontu wodnego (<i>waterfront</i>).
2. Zagospodarowanie miasta	- rozwinięcie współpracy Gdańsk-Berlin (stolica start-up'ów) lub Gdańsk-Helsinki-Sztokholm.
3. Innowacja	- konieczność promocji i wykorzystania biznesu portowego, stymulowanie w ten sposób rozwoju nowych technologii i wprowadzanie nowych produktów; - zacieśnienie współpracy między uczelniami wyższymi, urzędnikami oraz przedsiębiorcami, tworzenie nowych, kreatywnych sieci współpracy; - bogatsza oferta stypendialna dla studentów i pracowników; - konieczność wprowadzenia uproszczonych procedur prawnych dla obcokrajowców; - rozwinięcie przestrzeni kreatywnych, podejście interdyscyplinarne w wykorzystaniu nieużytków i pustostanów; - łączenie innowacyjnego potencjału różnych uczelni; - zwiększenie nacisków i nakładów na wdrażanie oryginalnych gdańskich technologii, np. utylizacja metodą plazmy.
WSPÓLDZIAŁANIE NA RZECZ MIASTA	
1. Konsultacje społeczne	- konieczność urealnienia konsultacji społecznych, poprzez zwiększenie ich liczby, ulepszenie systemu informowania o planowanych przedsięwzięciach wymagających konsultacji i doprowadzenie do możliwości autentycznej wymiany poglądów i opinii; zmniejszenie dystansu pomiędzy władzą a mieszkańcami.
2. Współpraca urząd-mieszkańce	- branie pod uwagę opinii mieszkańców i grup inicjatywnych zaangażowanych we wspólne działanie z miastem, poprzez włączenie społeczności w planowanie już na jego początkowym etapie; - realizacja społecznego projektu „Miasto ogród” w Pasie Nadmorskim; - wykorzystanie potencjału lokalnych organizacji pozarządowych; - wykorzystanie potencjału rad dzielnic.
MIESZKALNICTWO	
1. Zagospodarowania miasta planowanie	- konieczność długofalowego opracowania planu rozwoju przestrzennego całego miasta. Rozwój nowych osiedli i dzielnic powinien być zdefiniowany przez urzędników poprzez spójną koncepcję organizacji przestrzeni i wystroju (ograniczenie swobody deweloperów w zakresie planowania. Jako wzór można przyjąć <i>master plan</i> w Helsinkach); - należy zwrócić szczególną uwagę na estetykę projektów oraz zachowanie zasady ładu przestrzennego jako istotnego narzędzia w projektowaniu; - osiągnięcie efektu multifunkcjonalności poprzez przemieszanie i pogodzenie funkcji mieszkalnych, usługowych i kulturalnych w dzielnicach; - konieczność skoncentrowania się na wykorzystaniu i rewitalizacji terenów bliższych centrum miasta (np. Wyspa Spichrzów, Dolne Miasto, tereny postocznioowe); - brak akceptacji dla zamkniętych osiedli; - konieczność kompleksowej rewitalizacji obszarów zdegradowanych, najpierw rewitalizacja społeczna, a następnie techniczna; - urealnienie polityki mieszkaniowej w zakresie lokali komunalnych i socjalnych.
2. Zagospodarowanie miasta elementy bardziej techniczne	- konieczność stworzenia korzystnych warunków rozwoju dla start-up'ów będących szansą na rozwój gospodarczy regionu; - koncepcja rozwoju budownictwa non-profit, przy użyciu mikro spółdzielni i habitatu; - zwiększenie różnorodności oferty mieszkaniowej, determinowanej, m.in.: ceną, lokalizacją, standardem, infrastrukturą itp.

3. Polityka zasiedlania	- konieczność weryfikacji najemców mieszkań komunalnych; - weryfikacja zasadności posiadania mieszkania komunalnego, prowadząca do odzyskania części zasobów od osób korzystających z nich nieprawnie lub niewłaściwie; - rozbudowa sieci akademików - sposób żywienia dzielnic i obszarów nieaktywnych; - wkomponowanie lokali mieszkalnych w centralne pasma usługowe.
WNIOSKI PODSUMOWUJĄCE SPOTKANIE	
Trudny początek spotkania, mieszkańcy wyrażali swoje wątpliwości co do zasadności spotkania. Jednocześnie na sali znajdowały się osoby zaangażowane społecznie, posiadające wieloletnie doświadczenie w zajmowaniu się sprawami miejskimi, były też osoby wyrażające opinię, że oderwanie się (na potrzeby spotkania) od teraźniejszości, pozwoli na kreatywne stworzenie wizji przyszłości. Kilku uczestników spotkania było zainteresowanych otrzymaniem pełnej informacji dotyczącej efektywności spotkań z mieszkańcami, takich jak to. Synteza ekspercka: Uczestnicy spotkania we Wrzeszczu uznali, iż kwestie związane z mieszkalnictwem muszą zostać wyartykułowane w Strategii Rozwoju Gdańska 2030 Plus i przygotowali odrębną fiszkę w tej sprawie. W skali ogólnomiejskiej uważają oni, iż miasto musi utrzymać kontrolę nad zagospodarowaniem bez oddawania jej deweloperom, którzy różniąc się od siebie architektonicznie osiedla na sprzedaż. Natomiast wspierają oni ideę zagęszczenia miasta do wewnątrz i uważają, że zdegradowane dzielnice muszą otrzymać odpowiedni program rewitalizacyjny; sprzeciwiali się grodzeniu osiedli. Relacja z Urzędem Miejskim: Relacja urząd - mieszkaniem konstruuje się w tej domenie na zaufaniu i dialogu. Mieszkańcy nie bardzo widzą sensowność niektórych podejmowanych decyzji i są bardzo przejęci fenomenem „rozlewania się” miasta. Wszczęcie prac nad warsztatami urbanistycznymi, z udziałem mieszkańców, podczas których podstawowe decyzje byłyby przygotowywane z dość dużym wyprzedzeniem, wydają się być sposobem na polepszenie tych relacji, które w kwestiach zagospodarowania miasta są bardzo napięte nie wspominając o wkładzie merytorycznym mieszkańców). Cykle takich warsztatów mogłyby mieć miejsce w dzielnicowych centrach życia społecznego, czyli może też w szkołach, które szukają nowego wyzwania. Działalność gospodarcza: Gospodarka miasta jest uznawana przez mieszkańców za bardzo istotną, o znaczeniu strategicznym. Widzą oni potrzebę nowej wizji życia portowego, poszerzenia pojęcia innowacja od IT o inne domeny techniczne. Uznają, iż postępowanie, jeśli Gdańsk będzie w stanie uczynić bardziej spójnym świat biznesu, nauki, inicjatyw społecznych oraz urzędniczy, umożliwiając rozwój innowacyjności na wielu płaszczyznach. Innym aspektem gospodarki jest rozwój małych i średnich przedsiębiorstw. Mieszkańcy uważają, iż miasto musi się też dla nich stać bardziej „elastyczne”, kreować o wiele więcej inkubatorów oraz umożliwiać startującym firmom dostęp do pustostanów. Obywatele Gdańska: Sukces społeczeństwa innowacyjnego jest zależny od wielu aspektów. Gdańsk powinien umożliwić współpracę wszystkich sektorów, upraszczając maksymalnie hamulce administracyjne, doprowadzając do tego, aby sam urząd stał się przykładem pozytywnych zmian. Nie może się to stać bez odpowiednich zmian strukturalnych, w tym wprowadzenia działań i odpowiedzialności przekrojowych między, np. takimi sektorami, jak edukacja a rozwojem gospodarczym czy sportem i zdrowiem. Innowacyjność należałoby zatem umieścić nie tylko w wybranych miejscach centralnych, ale w pobliżu dzielnic, w klasach szkolnych, w domach sąsiedzkich lub nawet w pobliskich pustostanach. Mobilność: Pod hasłem „Gdańsk małych odległości” mieszkańcy Wrzeszcza pokazali, iż dla nich bardzo ważny jest temat mobilności - możliwości szybkiego i skutecznego poruszania się po mieście różnymi formami transportu, podkreślając potrzeby sprawnej komunikacji i bezpieczeństwa pieszych oraz osób poruszających się rowerami, rolkami oraz tych korzystających z transportu publicznego. Samochody są widziane jako źródło zanieczyszczenia i hałasu oraz przyczyną wielkich potrzeb parkingowych. Gdańsk zrobił bardzo wiele w sprawie umożliwienia alternatywnych form transportu. Jednak wydaje się, iż nie wszyscy o tym dostatecznie wiedzą. Może też uważają, iż należałoby pójść w tym obszarze szybciej i dalej. Problematyka komunikowania się z mieszkańcami, umożliwiającą wymianę informacji, jest tutaj bardzo potrzebna.	
	Sporządził: Piotr Wołkowiński